

Predikan 27 januari 18 Septuagesima Nåd och tjänst årg 1

Egentligen ska jag inte göra referenser till honom, han borde tigas ihjäl, men Donald Trump är så omskriven för alla sina uttalanden och ett sådant ärkeexempel på maktmissbruk, att jag inte kan låta bli. Jag vet inte hur mycket du läser och hör om hans uttalanden men sätt dagens gammaltestamentliga text i relation till vad han sagt och gjort. Han talar om hur smart han är ("Faktiskt, under hela mitt liv, har mina två största tillgångar varit psykisk stabilitet och att vara, typ, riktigt smart"), han ska göra America great again, han är rik som få. Och vi läste "Den vise skall inte vara stolt över sin vishet, den starke inte över sin styrka, den rike inte över sin rikedom. *Den som vill vara stolt skall vara stolt över detta: att han har insikt och kunskap om mig, om att jag, Herren, verkar i kärlek, i rätt och rättfärdighet på jorden, ty däri har jag min glädje, säger Herren.*"

Det är något med ödmjukheten som inte funkar riktigt, tänker jag. Å andra sidan är det ibland bra när någon är övertydlig, för då får vi andra tänka till. Hur är jag själv egentligen. Jag kanske både är vis, stark och rik, men vill inte låtsas om det eller stå för det. Det är ju lättare att projicera över mina egna brister på någon som verkligen står ut. Det är en tanke jag har i relation till synen på hårdare straff i vårt samhälle. Lås in skurkarna och kasta bort nyckeln. Men en del av de vi låser in, är faktiskt som du och jag. De har gjort sådant andra ibland tänker men de blev upptäckta. Jag vill inte förringa brottligheten, men det finns drag av projicering i vårt sätt att se på andra. En liknande sak är det som Amos Oz skriver om i boken hur man botar en fanatiker. Han menar att ett kännetecken på en fanatiker är att den inte har någon humor, ingen självdistans. Men det finns också fanatiska ickefanatiker, på andra sidan

av åsikten så att säga, som kan vara lika mycket utan självdistans och humor.

Det är lätt gjort att göra sig själv bättre på bekostnad av andra. Ett av mina favoritkort när i min kortlek med konversationskort om tro är frågan "Är Gud rättvis?" Ja självklart, är det vanliga svaret. Själv brukar jag hävda att Gud inte är rättvis. Men då måste vi definiera rättvisa. Det som är rättvist för någon kan faktiskt vara orättvist för någon annan. När vi som barn skulle få lika mycket saft i glasen var det enkelt. Vi ställde glasen bredvid varandra och var glasen lika stora gick det bra. Men jag har gått och funderat på vad som händer om den enes behov faktiskt är större än den andres. Man har en större familj att försörja eller dyrare resor till jobbet. Är det då rättvist att få lika mycket lön? Eller om den enes resurser är större än den andres. Säg att du ska köpa toalettpapper. En rulle kostar 10kr. En förpackning med 10 rullar kostar 50kr. Har du 100kr köper du den större förpackningen och har 50kr kvar. Har du bara 20kr kan du bara köpa en rulle och också ha hälften av pengarna kvar. Men du har bara en tiondel så mycket toapapper. Den som har behov av det lägre priset, måste betala mer än den som har större resurser. Är det rättvist? Småaker kanske, men rättvisa blir på något sätt olika om man sätter det i relation till andra eller till sig själv. Jag brukar hävda att Gud är orättvis, eftersom han älskar alla människor lika mycket. Han låter sin klara sol gå upp över ond och god. Det skulle bli märkligt annars förstås, men kanske lite enklare för oss om vi redan här och nu kunde skilja getterna från fåren... I Guds rike råder en omvänd rättvisa. De första ska bli sist och de sista först. Det är väl ändå poängen idag. Jesus säger det precis innan vi börjar dagens berättelse och han slutar med det, efter liknelsen som exemplifierar denna bakvända, himmelrikeslogik. *Sedan*, när han

avslutat talet, vill ett par av lärjungarna prata med honom om huruvida de skulle kunna få de förnämsta platserna när hans rike kommer...

Jag vet intuitivt vad som är rätt eller fel, många gånger. Ändå väljer jag att göra det jag anar är minst rätt. Kanske litar jag inte på det som kan vara min känsla? Kanske vågar jag inte tro att Gud är inblandad i mina val? Det är bäst att försäkra sig om bästa platsen. Baktanken är det stora hyckleriet. Jag gör gott för att få gott igen, jag gör rätt för så ska man göra. Men fåren, de som står till höger om människosonen på Domsöndagen, de har agerat på sin intuition. De har låtit Anden leda dem till det som är rätt och nödvändigt. Getterna skulle agerat, om de bara *vetat* att det var Jesus som var hungrig, törstig, naken och fången. Det är nåd att få vara till tjänst. Gud älskar mig, oförtjänt. Därför vill jag göra det goda. Jag behöver inte hänga upp mig på vad andra gör eller inte gör och säger. Jag behöver inte hänga upp mig på vad andra får och jag inte får. Gåvan till mig är att jag är älskad mitt i livet, i verkligheten, i världen, idag. Av glädje och uppskattning för det vill jag tjäna andra. ”Om det behagar dig Gud, att göra ett under idag, så gör mig till en bättre människa”, lär en ökenfader eller kyrkofader ha bett. Jag tycker om den bönen. Jag tar mitt ansvar i att vara människa, men det är Gud som verkar i mig. Det är han som är min vishet, min styrka och min rikedom. Till den bönen kommer jag inte utan att släppa kontrollen över mitt eget. Det blir fortfarande förmågor och tillgångar, men jag ger Gud goodwillen för det. Att våga släppa kontrollen och lägga livet i Guds händer är kanske det svåraste som finns. Det är helgelsens, den andliga och mänskliga mognadens mål. Då kommer nåden och tjänsten i rätt perspektiv. Jag älskar, därför att Gud först har älskat mig. *Den som vill vara stolt skall vara stolt över detta: att han har insikt och kunskap om mig, om att jag, Herren, verkar i kärlek, i*

rätt och rättfärdighet på jorden, ty däri har jag min glädje, säger Herren. Amen